

Міністерство освіти і науки України
Запорізький національний університет
Інженерний навчально-науковий
інститут ім. Ю. М. Потебні

ІНЖЕНЕРНІ ІННОВАЦІЇ ТА РОЗБУДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної конференції
Інженерного навчально-наукового інституту
ім. Ю. М. Потебні

15–16 травня 2025 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

УДК 330.341.1-027.542(062.552)
I-62

Редакційна колегія:

В. В. Храпкіна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу та управління бізнесом, Національний університет «Києво-Могилянська академія» (м. Київ);

О. Г. Вагонова, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління, НТУ «Дніпровська політехніка» (м. Дніпро)

*Рекомендовано до друку
Рішенням Вченої ради Запорізького національного університету
(протокол № 12 від 01 липня 2025 року)*

I-62

Інженерні інновації та розбудова національної економіки : матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю. М. Потебні (15–16 травня 2025 року, м. Запоріжжя) / наук. ред. Н. Г. Метеленко ; Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні Запорізького національного університету. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – 960 с.

ISBN 978-617-554-649-9

У виданні представлені тези доповідей учасників ІІ Міжнародної науково-практичної конференції Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю. М. Потебні «Інженерні інновації та розбудова національної економіки» (15–16 травня 2025 року), які підготовлені за такими базовими тематичними напрямками, що охоплюють всі спеціальності підготовки ЗдВО І–ІІІ рівнів вищої освіти: Цифрова трансформація: маркетинг, бізнес-середовище, публічне управління та адміністрування, право; Європейські інтеграційні процеси розбудови національної економіки: облік, фінанси, оподаткування, аудит, страхування, фондовий ринок; Фізична електроніка та біо-інженерія: тренди розвитку; Інженерна екологія; Сучасні технології та тренди кольорової і чорної металургії; Інновації в інженерії програмного забезпечення; Електрична інженерія: відновлювані джерела енергії, «зелена» воднева енергетика, інтеграція в енергетичну інфраструктуру Європи; Архітектура та будівництво: фундатор сучасних будівельних технологій; Механічна інженерія: сучасне обладнання та новітні технології в галузях промисловості; Філософія управління та адміністрування: ризик-менеджмент, екологічний менеджмент, сталий розвиток; Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка: сучасні виклики та перспективи.

Для науковців, держслужбовців, представників бізнесу, аспірантів, студентів закладів вищої освіти та зацікавлених організацій.

УДК 330.341.1-027.542(062.552)

© Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні
Запорізького національного університету, 2025
© Автори статей, 2025

ISBN 978-617-554-649-9

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ: МАРКЕТИНГ, БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩЕ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ, ПРАВО

Ажажа М. А., Дашков А. О. Економічні, соціальні та демографічні аспекти, що впливають на якість людського капіталу в регіонах України	24
Ажажа М. А., Цикін Д. С. Інноваційно-цифрові методики оцінки моделей регіонального розвитку	28
Бак Н. А., Українець І. З. Цифрові інструменти вдосконалення механізму справляння податку на додану вартість	32
Брюховецька Н. Ю., Булєєв І. П. Управління людським капіталом підприємств в умовах цифрової трансформації, воєнного та повоєнного відтворення	35
Ващенко А. А. Розвиток інформаційного маркетингу як інструмент удосконалення маркетингової діяльності підприємства в умовах цифрової економіки та турбулентного середовища	39
Венгер О. М., Жихар Г. Д. Сутність механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських процесів у публічній сфері	41
Голомб В. В., Голомб В. В. Аналіз сучасних тенденцій розвитку електронної комерції	45
Голомб В. В., Селезньов К. О. Роль цифрових технологій у розвитку біржових торгів	49
Десна А. М. АІМАР як складова інноваційної екосистеми України	52
Драчук Ю. З., Панькова О. В. До проблем управління вітчизняного бізнес-середовища в умовах глобалізації та ймовірного захисту	54
Дуда Г. Б., Купчинська Т. А. Інструменти візуалізації даних у маркетингу	58
Дятлова Ю. В., Карпелянський А. Р. Аналітичний огляд сучасного стану металургійної галузі східного регіону України	61

Дятлова Ю. В., Карпелянський А. Р. Інноваційний розвиток металургійної галузі: інвестиції, новітні технології, продуктивність та екологічні ініціативи	65
Дятлова Ю. В., Карпелянський А. Р. Порівняльний аналіз провідних металургійних підприємств східного регіону («Азовсталь», «Інтерпайп», «Запоріжсталь»)	72
Канюка В. С. Синергія цифровізації економіки та репутації бізнесу: створення стійких конкурентних переваг	76
Клопов І. О., Дєвін В. Г., Дячук Я. Г. Моделювання економічного ефекту впровадження технологій інтернету речей для підвищення продуктивності та енергоефективності промислових підприємств	79
Клопов І. О., Зайцев В. Я., Іващенко С. І. Big Data та прогнозна аналітика як основа цифрової трансформації підприємств у цифровій економіці	82
Клопов І. О., Кузьміна Є. Є. Фактори успіху бізнес-проектів у стартап-екосистемах	85
Клопов І. О., Москалець О. О., Нерушенко Д. С. Оптимізація бізнес-процесів промислових підприємств за допомогою машинного навчання та сценарного моделювання цифрової трансформації	89
Клопов І. О., Омельчук Р. П., Ромашко О. Г. Цифрові двійники та штучний інтелект як інструменти економічної ефективності в цифровій трансформації підприємств	92
Клопов І. О., Фісенко Н. А., Щеглов В. Е. Інтеграція ERP-систем та агент-орієнтованого моделювання для підвищення ефективності управління цифровими підприємствами	95
Клопов І. О., Штунь Д. Ю., Щелкунов А. В. Інноваційні бізнес-моделі для малого та середнього підприємництва на основі кіберфізичних систем	98
Комнатний Є. І. Масштабування бізнесу через оптимізацію комерційних процесів підприємства	101
Лифар В. В. Особливості маркетингу ІТ-продуктів	105
Мельникова М. В. Щодо фінансового стимулювання смарт-взаємодії між підприємствами в умовах цифрової трансформації бізнес-середовища промислового міста	108

Канюка Володимир Сергійович
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Черкаський державний технологічний університет

СИНЕРГІЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ТА РЕПУТАЦІЇ БІЗНЕСУ: СТВОРЕННЯ СТІЙКИХ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

Актуальність теми, заявленої в назві тез, зумовлена стрімким розвитком цифрових технологій та їх всеохоплюючим впливом на сучасний бізнес-ландшафт. В умовах глобальної цифровізації економіки репутація бізнесу стає ключовим нематеріальним активом, здатним створювати довгострокові конкурентні переваги. Синергетичний ефект від поєднання цифрових інновацій та позитивної репутації дозволяє компаніям не лише оптимізувати бізнес-процеси, але й формувати унікальну ціннісну пропозицію для клієнтів, партнерів та інвесторів. Дослідження цієї синергії є важливим для розуміння механізмів створення стійких конкурентних переваг в епоху цифрової трансформації економіки.

Незважаючи на важливість обраної теми, кількість публікацій, які комплексно розглядають синергію цифровізації економіки та репутації бізнесу, залишається обмеженою. Це пояснюється міждисциплінарним характером проблематики, яка знаходиться на перетині економіки, менеджменту, інформаційних технологій та комунікацій. Однак, варто відзначити появу ряду публікацій, автори яких підійшли до вивчення цієї теми комплексно та системно, намагаючись охопити всі аспекти взаємодії цифрових технологій та репутаційного менеджменту в сучасному бізнес-середовищі. Авторами зазначених публікацій є: Алькема В. [1]; Шиманська О., Длугопольський О., Длугопольська Т., Колінець, Л. [2]; Чирва Ю. Завербний А. [3]. Ці роботи закладають фундамент для подальших досліджень у визначеному напрямку та підкреслюють необхідність більш глибокого вивчення взаємозв'язків цифровізації економіки та репутації бізнесу.

Мета даного дослідження – виявити синергетичні ефекти взаємодії процесів цифровізації економіки та управління репутацією бізнесу у контексті формування стійких конкурентних переваг підприємств.

У сучасному турбулентному економічному середовищі, що стрімко трансформується під впливом технологічних інновацій, синергія цифровізації економіки та управління репутацією бізнесу стає не просто бажаним, а критично важливим чинником формування стійких конкурентних

переваг підприємств. Цей взаємодоповнюючий зв'язок генерує потужні ефекти, які виходять за межі простої суми окремих компонентів, створюючи якісно нові можливості для зростання та розвитку.

Цифровізація економіки є потужним каталізатором для формування та посилення ділової репутації. Вона забезпечує безпрецедентну прозорість, дозволяючи споживачам, партнерам та інвесторам миттєво отримувати інформацію про діяльність компанії. Водночас, цифрові канали (соціальні мережі, онлайн-платформи для відгуків, корпоративні блоги) стають основними аренами для комунікації та формування громадської думки. Завдяки цифровізації економіки бізнес отримує можливість оперативно взаємодіяти з клієнтами, демонструвати соціальну відповідальність, створювати персоналізований досвід клієнтів та ін. До прикладу: швидко реагування на запити та відгуки в онлайн-режимі значно підвищує рівень довіри партнерів та задоволеності клієнтів; публікація звітів, ініціатив та досягнень у сфері ESG (Environmental, Social, and Governance) через цифрові платформи формує імідж відповідального бізнесу; збір та аналіз великих даних (Big Data) дозволяють пропонувати продукти та послуги, що точно відповідають потребам споживачів, що, у свою чергу, зміцнює лояльність та позитивне сприйняття.

Водночас, стійка та висока ділова репутація (як один з найцінніших нематеріальних активів підприємства, що відображає комплексне та стабільне позитивне сприйняття компанії її ключовими стейкхолдерами – клієнтами, партнерами, інвесторами, співробітниками, громадськістю) відіграє ключову роль в успішній цифровій трансформації самого бізнесу. Довіра стейкхолдерів до компанії, її візії та здатності до інновацій є вирішальною для: залучення інвестицій, приваблення та утримання талантів, побудови партнерських відносин. Інвестори охоче вкладають кошти у бізнес з високою репутацією, особливо якщо йдеться про фінансування коштовних цифрових проєктів. Висококваліфіковані фахівці у сфері інформаційних та цифрових технологій обирають компанії з позитивною репутацією та корпоративною культурою, що стимулює інновації. Співпраця з іншими учасниками цифровізованої економічної системи (стартапами, технологічними гігантами) вимагає взаємної довіри, яка базується на репутації.

Саме на перетині процесів цифровізації економіки та формування репутації бізнесу виникають синергетичні ефекти, що конвертуються у стійкі конкурентні переваги:

компанії, що ефективно використовують цифрові інструменти для прозорості та відкритості, одночасно інвестуючи в етичний та відповідальний бізнес, формують глибоку довіру, яка перетворюється на високу лояльність клієнтів, які не переходять до конкурентів, навіть за наявності різниці в ціні продукту;

цифровізація надає інструменти для швидкого моніторингу репутаційного поля та оперативного реагування на потенційні кризи. Бізнес з добре налагодженим цифровим репутаційним менеджментом може ефективно протистояти негативним інформаційним атакам, зберігаючи довіру споживачів навіть у складні чи нестабільні часи;

синергія між цифровізацією та репутацією створює сприятливе середовище для інновацій. Бізнес з сильною репутацією інноватора легше впроваджує нові цифрові рішення, оскільки споживачі та ринок готові прийняти їх, довіряючи якості та надійності бренду, що дозволяє випереджати конкурентів у технологічному розвитку;

репутація, посилена цифровими можливостями, сприяє залученню капіталу (інвестицій) та людських ресурсів (талантів), що є критично важливим для підтримання конкурентоспроможності в цифровій економіці і дозволяє компаніям фінансувати подальші цифрові трансформації та розвивати свої інноваційні проекти.

Отже, взаємодія цифровізації економіки та управління репутацією бізнесу виходить за рамки простих операційних переваг. Вона створює потужний синергетичний ефект, де кожна зі складових посилює іншу, генеруючи нематеріальні активи у вигляді довіри та лояльності, які є основою для побудови довгострокових та стійких конкурентних переваг у динамічному цифровому світі. Підприємства, що усвідомлюють та активно використовують цю синергію, мають найкращі шанси на процвітання в умовах нової економічної реальності.

Ключові рекомендації бізнесу для реалізації синергетичного ефекту цифровізації та репутаційного менеджменту з метою формування стійких конкурентних переваг: імплементувати комплексну стратегію цифрової трансформації бізнесу з інтеграцією репутаційного менеджменту, фокусуючись на синергетичному ефекті цих процесів; розробити та впровадити систему цифрового моніторингу репутаційного поля з використанням технологій аналізу великих даних (Big Data); сформувані політику прозорості та відкритості бізнесу через цифрові канали комунікації, акцентуючи увагу на ESG-ініціативах та соціальній відповідальності; інвестувати в розвиток корпоративної культури, орієнтованої на інновації та цифрову компетентність; створити екосистему партнерських відносин з ключовими гравцями цифрової економіки для обміну досвідом, ресурсами та технологіями.

Список використаних джерел

1. Алькема В. Стратегії формування ділової репутації промислових підприємств в умовах цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-152>
2. Шиманська О., Длугопольський О., Длугопольська Т., Колінець Л., Фаріон Д., Логуш А. Управління діловою репутацією компанії через

соціальні мережі. *Socio-Economic Relations in the Digital Society*. 2024. № 1 (51). С. 73–85.

3. Чирва Ю. Ю. Завербний А. С. Особливості формування системи репутаційного менеджменту в умовах розвитку інтернет-технологій. *Management and entrepreneurship in Ukraine: the stages of formation and problems of development*. 2022. Vol. 4 (2). С. 121–127.

УДК 338.45:004.738.5:620.91

Клопов Іван Олександрович

*д. е. н., професор, завідувач кафедри ІЕПФ
Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні
Запорізького національного університету*

Девін Віталій Геннадійович

*магістрант
Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні
Запорізького національного університету*

Дячук Ярослав Георгійович

*магістрант
Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні
Запорізького національного університету*

МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЕФЕКТУ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасний етап розвитку промисловості характеризується активним впровадженням цифрових технологій, які змінюють не лише процеси виробництва, а й саму логіку управління підприємствами. Серед найбільш перспективних напрямів цифровізації виокремлюється Інтернет речей (*Internet of Things, IoT*), який передбачає створення систем взаємопов'язаних пристроїв, здатних збирати, передавати й аналізувати дані у режимі реального часу. Завдяки цьому технологія *IoT* відкриває нові можливості для підвищення продуктивності, зниження втрат, мінімізації енергоспоживання та підвищення операційної гнучкості підприємств.

Наукове видання

ІНЖЕНЕРНІ ІННОВАЦІЇ ТА РОЗБУДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

**Матеріали
II Міжнародної науково-практичної конференції
Інженерного навчально-наукового інституту
ім. Ю. М. Потебні**

15–16 травня 2025 року

Відповідальний редактор	О. Побережець
Дизайн обкладинки	А. Юдашкіна
Технічне редагування	О. Гринюк
Верстка	Ю. Семенченко

WWW.HELVETICA.UA

Підписано до друку 18.08.2025 р. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Cambria. Цифровий друк.
Ум. друк. арк. 56,03. Наклад 300. Замовлення № 1025-221.
Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Тел.: +38 (097) 723 06 08, +38 (095) 934 48 28
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.